

Ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de invoering van een externekostenheffing voor de kosten veroorzaakt door CO2-emissies

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn en de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn en de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 1.1.0.0.2, vijfde lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015 en gewijzigd bij het decreet van 3 mei 2024, worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° emissiearm voertuig: een voertuig dat beantwoordt aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3, punt 12, van verordening (EU) 2019/1242 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot vaststelling van CO2-emissienormen voor nieuwe zware bedrijfsvoertuigen en tot wijziging van verordeningen (EG) nr. 595/2009 en (EU) 2018/956 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 96/53/EG van de Raad;

9° CO2-emissieklasse: de CO2-emissieklasse, vermeld in bijlage III quater van Richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van wegeninfrastructuur aan voertuigen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de volgende vijf CO2-emissieklassen:

- a) CO2-emissieklasse 1: voertuigen die niet tot de CO2-emissieklassen 2 tot 5 behoren;
- b) CO2-emissieklasse 2: voertuigen van de subgroep voertuigen sg die voor het eerst zijn geregistreerd in de rapporteringsperiode van jaar Y met CO2-emissies van meer dan 5% lager dan het emissiereductietraject voor

- de rapporteringsperiode van jaar Y en de subgroep voertuigen sg, maar die niet onder CO2-emissieklassen 3 tot 5 vallen;
- c) CO2-emissieklasse 3: voertuigen van de subgroep voertuigen sg die voor het eerst zijn geregistreerd in de rapporteringsperiode van jaar Y met CO2-emissies van meer dan 8% lager dan het emissiereductietraject voor de rapporteringsperiode van jaar Y en de subgroep voertuigen sg, maar die niet onder CO2-emissieklassen 4 of 5 vallen;
 - d) CO2-emissieklasse 4: emissiearme voertuigen;
 - e) CO2-emissieklasse 5: emissievrije voertuigen.”.

Art. 3. In artikel 2.4.4.0.2 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° Ex = toeslag in functie van de externe kosten die het voertuig heeft veroorzaakt, in functie van de hoogte van de CO2-emissieklasse en de EURO-emissieklasse, gedifferentieerd volgens de volgende tabel:

		maximaal toegestane totaalgewicht		
		hoger dan 3,5 ton en lager dan 12 ton	hoger dan of gelijk aan 12 ton en niet hoger dan of gelijk aan 32 ton	hoger dan 32 ton
CO2-emissieklasse 1	Euro 0	12,2	14,2	15,7
	Euro I	11,7	13,5	14,9
	Euro II	11,7	13,5	14,9
	Euro III	9,7	11,5	12,9
	Euro IV	6,5	8,1	9,6
	Euro V	5,3	6,9	8,4
	Euro VI	4,3	5,9	7,4
CO2-emissieklasse 2		4,1	5,7	7,1
CO2-emissieklasse 3		4,0	5,4	6,8
CO2-emissieklasse 4		2,8	3,6	4,3
CO2-emissieklasse 5		1,2	1,2	1,2

”;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het tarief Tz, vermeld in het eerste lid, wordt met ingang van 1 januari 2027 op 1 januari van elk jaar geïndexeerd met behulp van de coëfficiënt die wordt verkregen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijs van het Rijk, voor de maand augustus van het lopende jaar te delen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijs van het Rijk voor de maand april van het jaar 2016. Daarbij worden de volgende afrondingen toegepast:

- 1° de coëfficiënt wordt afgerond op het hogere of lagere tienduizendste naargelang het cijfer van de honderdduizendsten al dan niet vijf bereikt;
- 2° na de toepassing van de coëfficiënt wordt het verkregen bedrag afgerond op het hogere of lagere tiende van een eurocent naargelang het cijfer van het honderdste van de eurocent al dan niet vijf bereikt.”.

Art. 4. In artikel 3.3.1.0.11, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015 en gewijzigd bij het decreet van 3 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen het woord “totaalgewicht” en het woord “en” de zinsnede “, de CO2-emissieklasse” ingevoegd;

2° het vierde en het vijfde lid worden vervangen door wat volgt:

“Als er geen afdoend bewijs is van de EURO-emissieklasse van het voertuig, wordt het voertuig geacht te behoren tot de categorie ‘Euro 0’, vermeld in de tabellen, opgenomen in artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, 5° en 8°. Als er geen afdoend bewijs is van de CO2-emissieklasse van het voertuig, wordt het voertuig geacht te behoren tot de categorie ‘CO2-emissieklasse 1’, vermeld in de tabel die is opgenomen in artikel 2.4.4.0.2, eerste lid, 8°.

De vermoedens, vermeld in het derde, vierde en vijfde lid, worden toegepast tot die met afdoend bewijs worden weerlegd. Dat bewijs heeft evenwel geen invloed op de heffingen die verschuldigd zijn voor kilometers die zijn afgelegd vóór de dienst aanbieder of de hoofddienst aanbieder de gegevens uit het voorgelegde bewijsstuk heeft geverifieerd.”.

Art. 5. In artikel 3.18.0.0.1, §4/1, vierde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2017 en gewijzigd bij het decreet van 3 mei 2024, wordt tussen het woord “totaalgewicht” en de woorden “en de euro-emissieklasse” de zinsnede “, de CO2-emissieklasse” ingevoegd.

Art. 6. In artikel 6, §2, eerste lid, 2°, van het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 in dat verband wordt tussen het woord “totaalgewicht” en de woorden “en de EURO-emissieklasse” de zinsnede “, de CO2-emissieklasse” ingevoegd.

Art. 7. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2026.

Brussel, 24/10/2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend
Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Annick DE RIDDER

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE VLAAMSE CODEX
FISCALITEIT VAN 13 DECEMBER 2013, WAT BETREFT DE INVOERING
VAN EEN EXTERNEKOSTENHEFFING VOOR DE KOSTEN VEROORZAAKT
DOOR CO2-EMISSIONS**

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp van decreet strekt ertoe een CO2-heffing in te voeren in de kilometerheffing, in overeenstemming met de Richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van weginfrastructuur aan voertuigen.

Daarnaast wordt het tijdstip van de jaarlijkse indexering van het tarief van de kilometerheffing verschoven van 1 juli naar 1 januari.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De kilometerheffing voor vrachtwagens bestaat uit twee componenten: de infrastructuurheffing en een heffing voor de externe kosten. De externekostenheffing is op dit ogenblik bedoeld om de kosten van de externe effecten van het wegverkeer, zoals luchtverontreiniging en geluidshinder, te dekken. Deze heffing wordt momenteel bepaald op basis van de euro-emissieklasse van het voertuig. In 2024 was al meer dan 92% van de tolheffing afkomstig van vrachtwagens die voldoen aan de hoogste euro-emissieklasse, euro VI, en dit neemt intussen nog verder toe.

In de actualisatie van het Vlaams Energie-en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030, definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18 juli 2025, werd het invoeren van de CO2-heffing in de kilometerheffing opgenomen als maatregel om nog sterker te sturen richting schonere vrachtwagens. Op vlak van de CO2-emissionen is er nog ruimte voor de verdere vergroening van de voertuigvloot.

De factor Ex in het totale tarief Tz van de kilometerheffing, wordt op basis van dit ontwerp decreet aangepast zodat ook de CO2-emissionen in rekening gebracht zullen worden. De aanvulling van de externekostenheffing met de CO2-emissieklasse gebeurt in overeenstemming met Richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 naar aanleiding van de wijziging ervan bij Richtlijn (EU) 2022/362 van het Europees parlement en de Raad van 24 februari 2022, die de titel van de hogervermelde richtlijn als volgt heeft gewijzigd "Richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van weginfrastructuur aan voertuigen".

Op basis van Richtlijn (EU) 2022/362 worden voertuigen in vijf CO2-emissieklassen ingedeeld, waarbij de klimaatimpact voor voertuigen met CO2-emissieklasse 1 het grootst is en emissievrije voertuigen tot CO2-emissieklasse 5 behoren. Een vrachtwagen zal – naast een indeling in een euro-emissieklasse – dus ook in één

van de vijf CO2-emissieklassen ingedeeld worden om de factor Ex voor die vrachtwagen te bepalen. Richtlijn (EU) 2022/362 heeft referentiewaarden vastgelegd op basis waarvan de externe kosten voor CO2-emissies voor zware vrachtvoertuigen kunnen worden bepaald, maar lidstaten kunnen ervoor kiezen slechts een percentage van die kosten in rekening te brengen.

Daarnaast is in het ontwerp van decreet ook opgenomen dat het tijdstip van de jaarlijkse indexering van het tarief van de kilometerheffing wordt verschoven van 1 juli naar 1 januari. De huidige indexering op 1 juli valt midden in het boekjaar, terwijl prijsonderhandelingen in de transportsector vaak plaatsvinden rond de jaarwisseling. De huidige timing maakt het moeilijk om tijdens die onderhandelingen een volledig en accuraat kostenplaatje te presenteren. Om die reden wordt de indexeringsdatum verplaatst van 1 juli naar 1 januari. Om te vermijden dat deze wijziging er toe zou leiden dat er twee indexeringen kort op elkaar zouden volgen, zal er geen indexering plaatsvinden in 2026. De eerstvolgende indexering zal gebeuren op 1 januari 2027.

B. Totstandkomingsprocedure

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/388 van 30 september 2025. De Inspectie van Financien gaf een gunstig advies op 29 september 2025. De opmerkingen van de inspectie vereisen geen aanpassingen. Het akkoord van de minister van begroting werd ontvangen op 23 oktober 2025.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Dit artikel voegt de definities van "emissiearm voertuig" en "CO2-emissieklasse" toe aan de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

De definitie van het begrip "emissiearm voertuig" stemt overeen met de definitie van "emissiearm zwaar bedrijfsvoertuig" in artikel 3, punt 12 van verordening (EU) 2019/1242 (die recent nog werd gewijzigd bij verordening (EU) 2024/1610), waarnaar artikel 2 verwijst van richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van wegeninfrastructuur aan voertuigen.

De definitie van de CO2-emissieklassen sluit aan bij de beschrijving van deze klassen in artikel 7 octies bis van de richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van wegeninfrastructuur aan voertuigen.

Artikel 3

Dit artikel brengt twee wijzigingen aan de tariefbepaling van de kilometerheffing in de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

De toeslag met betrekking tot de externe kosten van het vervoer aangepast. De totale toeslag voor de door het voertuig veroorzaakte kosten, is gelijk aan de som van de (bestaande) toeslag in functie van de EURO-emissieklasse en de nieuwe toeslag in functie van de CO2-emissieklasse.

Voor emissievrije vrachtwagens blijft de tijdelijke en afbouwende vrijstelling van de betalingsverplichting behouden zoals ze door het programmadecreet bij de

begroting 2024 werd ingevoerd: dit wil zeggen dat de externekostenheffing voor emissievrije vrachtwagens ook nul blijft tot 31 december 2029.

Daarnaast wordt het tijdstip van de indexering verschoven van 1 juli naar 1 januari. De huidige indexering op 1 juli valt midden in het boekjaar, terwijl prijsonderhandelingen in de transportsector vaak plaatsvinden rond de jaarwisseling. De huidige timing maakt het moeilijk om tijdens die onderhandelingen een volledig en accuraat kostenplaatje te presenteren. Om die reden wordt de indexeringsdatum verplaatst van 1 juli naar 1 januari, wat ook in lijn is met de Waalse praktijk. Deze verschuiving van de indexering van de kilometerheffing naar 1 januari is een logische, haalbare en sectorvriendelijke maatregel. Om te vermijden dat deze wijziging er toe zou leiden dat er twee indexeringen kort op elkaar zouden volgen, zal er geen indexering plaatsvinden in 2026. De eerstvolgende indexering zal gebeuren op 1 januari 2027.

Artikel 4

Dit artikel voegt de verplichting van de houder van het voertuig om de CO2-emissieklasse van het voertuig door te geven aan de dienstaanbieder of hoofddienstaanbieder toe in de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Verder wordt het vermoeden ingevoegd dat bij onvoldoende bewijs van de CO2-emissieklasse, het voertuig wordt gelijkgesteld met een voertuig van CO2-emissieklasse 1.

Artikel 5

Dit artikel voegt vervalsing van voertuigdocumenten om de CO2-emissieklasse te bepalen toe aan de overtredingen in artikel 3.18.0.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Artikel 6

Dit artikel voegt aan artikel 6 van het decreet van 3 juli 2015 tot invoering van de kilometerheffing en stopzetting van de heffing van het eurovignet en tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 in dat verband, de verplichting toe dat de dienstverleningsovereenkomst ook de CO2-emissieklasse van het voertuig moet bevatten.

Artikel 7

In dit artikel wordt de inwerkingtreding van het decreet vastgelegd op 1 juli 2026.

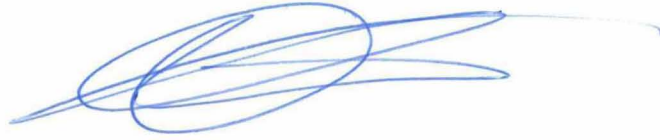
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Mathias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Annick DE RIDDER